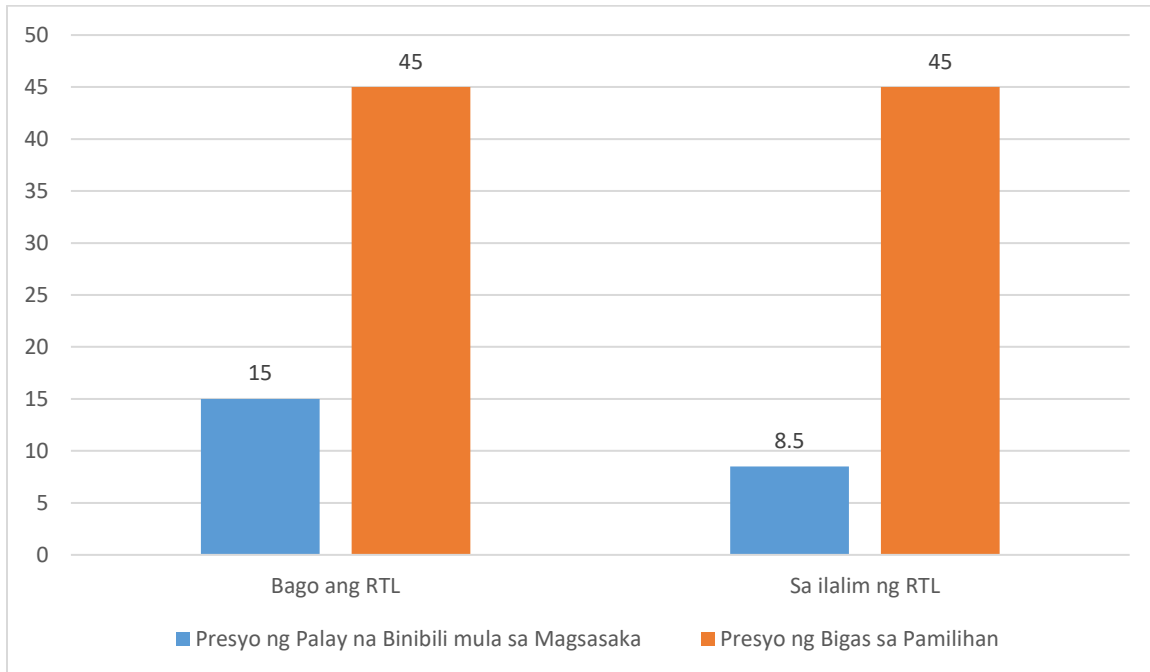

Ano ang Kalagayan ng mga Magsasaka sa Albay?

Dahil sa pagbaha ng inangkat na bigas, sa bisa ng pahirap na Rice Tariffication Law, sumadsad na sa **P8.50/kg.** ang presyo ng sariwang palay sa **Polangui**, isa sa mga nangungunang prodyuser ng palay sa Albay. Ang naturang bayan, kasama ang Oas at Ligao, ang ilan sa mga tinuturing na *rice granary* ng prubinsya.

Bumagsak ang presyo ng sariwang palay ngunit hindi naman bumaba ang presyo ng bigas sa pamilihan. Nananatiling nasa P40-50 ang presyo ng bigas sa mga pamilihan sa Albay.

Saan aabot ang P8.50?

Walong pirasong kendi
Kalahating pack ng juice
Kalahating lata ng sardinas
Kalahating pakete ng noodles
Halos dalawang guhit ng bigas

Magkano ang Ginagastos ni Tano sa Isang Ektaryang Palayan?

Materyales:

- Binhi - isang sako = P1,100
  - Pestisidyo - isang sako = P2,000
  - Pataba - isang sakong urea at isang sakong complete = P2,100
  - Irigasyon – apat na sakong palay x (50kg x P8.50) = P1,700
  - Transportasyon (*Farm Inputs*) = P500
  - Sakong paglalagyan (sa abereyds na 70 sakong ani) = P700
- = 8,100**

Patrabaho:

Kadalasan, upang makatipid, ang kalakhan ng mga trabahong kinakailangan gawin ay ginagawa na ng mga tenante. Sa kasong araling ito, kinwenta ang halaga ng bawat andana ng pagtatanim ng palay upang makita ang tunay na halaga ng kabuuang gastos sa produksyon ng isang tenante para sa isang ektaryang lupain.

(Kung Arawan):

a. Paglinis ng Palayan (*Pagbadas*)

1. P250/araw x 5 araw x 3 tao: P3, 750
2. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador (180 kada araw kada tao- 100 pagkain, 80 sigarilyo): P2,700
= P6,450

b. Pag-araro

1. P500/araw x 3 araw x 1 tao = P1,500
2. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador: P540
= P2,040

c. Pagpapalambot ng lupa (*Paglandmaster*)

Kung may makina,

1. P3,000/araw x 1 ½ araw x 1 tao = P4,500
2. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador: P360
= P4,860

d. Pagtanim ng binhi (*Padapog*)

1. P250/araw x 3 araw x 1 tao = P750
2. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador: P540
= P1,290

e. Pagtipon ng mga tumubong binhi (*Pag-ganot kang dalugi*)

1. P250/araw x 1 araw x 3 tao = P750
2. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador: P1,080
= P1,290

f. Paghilera ng mga tinipong binhi (*Pagwatawat*)

1. P250/araw x 1 araw x 3 tao = P750
2. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador: P540
= P1,290

g. Pagtanim ng tumubong binhi (*Pagtarok*)

1. P250/araw x 1 araw x 12 tao = P3,000
2. Sa tradisyon, naghahanda nang malaki sa tuwing magpapatarok. Sa abereyds, gumagastos nang hindi bababa sa P2,000
= P5,000

h. Pagtatanggal ng peste at pag-iispray ng pestisidyo

a. Kung may kagamitan,

2. P250/araw x 3 araw x 1 tao = P750
3. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador: P540
= P1,290

a. Kung magrerenta ng kagamitan,

1. Renta sa kagamitan (sprayer): P50/araw x 3 araw = P150
4. P250/araw x 3 araw x 1 tao = P750
5. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador: P540
= P1,440

- i. Pag-ani
  - 1. $P250/\text{araw} \times 1 \text{ araw} \times 12 \text{ tao} = P3,000$
  - 2. Sa tradisyon, naghahanda nang malaki sa tuwing magpapaani. Sa abereyds, gumagastos nang hindi bababa sa P2,000
= **P5,000**
- j. Paghiwalay ng butil (*Pagtreser*)
  - 1. $P1,000 \times 2 \text{ araw} \times 2 \text{ tao} = P4,000$
  - 2. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador: P720
= **P4,720**
- k. Paghakot
  - Sa 70 sakong hahakutin*
  - 1. $P10/\text{sako} \times 2 \text{ araw} \times 5 \text{ tao} = P7,000$
  - 2. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador: P1,800
= **P8,800**
- l. Patuyo – karaniwang ang mga tenante na lamang ang tumatrabaho nito
  - Sa 70 sako na patutuyuin,*
  - 1. $P10/\text{sako} \text{ hanggang matuyo} = P700$
= **P700**

KABUUHANG GASTOS: P50,830 – P50,980

(Kung Pakyawan):

- a. Paglinis ng Palayan (*Pagbadas*)
= **P3,000**
- b. Pag-araro
= **P4,000**
- c. Pagpapalambot ng lupa (*Paglandmaster*)
Kung may makina,
  - 3. $P3,000/\text{araw} \times 1 \frac{1}{2} \text{ araw} \times 1 \text{ tao} = P4,500$
  - 4. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador: P360
= **P4,860**
- d. Pagtanim ng binhi (*Padapog*)
= **P3,000**
- e. Pagtipon ng mga tumubong binhi (*Pag-ganot kang dalugi*)
= **P1,000**
- f. Paghilera ng mga tinipong binhi (*Pagwatawat*)
= **P1,000**
- g. Pagtanim ng tumubong binhi (*Pagtarok*)
  - 3. $P250/\text{araw} \times 1 \text{ araw} \times 12 \text{ tao} = P3,000$
  - 4. Sa tradisyon, naghahanda nang malaki sa tuwing magpapatarok. Sa abereyds, gumagastos nang hindi bababa sa P2,000
= **P5,000**
- h. Pagtatanggal ng peste at pag-iispray ng pestisidyo
= **P750**

- i. Pag-ani
  - 3. $P250/\text{araw} \times 1 \text{ araw} \times 12 \text{ tao} = P3,000$
  - 4. Sa tradisyon, naghahanda nang malaki sa tuwing magpapaani. Sa abereyds, gumagastos nang hindi bababa sa P2,000
= **P5,000**
- j. Paghiwalay ng butil (*Pagtreser*)
= **P3,000**
- k. Paghakot
  - Sa 70 sakong hahakutin*
  - 3. $P10/\text{sako} \times 2 \text{ araw} \times 5 \text{ tao} = P7,000$
  - 4. Para sa pagkain at iba pang pangangailangan ng trabahador:
P1,800
= **P8,800**
- l. Patuyo – karaniwang ang mga tenante na lamang ang tumatrabaho nito
  - Sa 70 sako na patutuyuin,*
  - 1. $P10/\text{sako} \text{ hanggang matuyo} = P700$
= **P700**

KABUUHANG GASTOS: P48, 210

Nota: Isang kinasanayang paraan din ang bayad-produkto o *pa-elay*. Kadalasan, ang ikapitong parte ng kabuuhan inani ay mapupunta sa manggagawang-bukid. Karaniwan itong nangyayari sa hakbang ng pagtatarok.

Magkano ang kinikita ni Tano bago ang Rice Tariffication Law?

Sa aktwal, 60 sako lang sa abereyds na 70 sakong inani ang ipinagbibili ng mga magsasaka (*marketable surplus*) dahil ang 10 sako ay itinatahi para sa konsumo ng pamilya (mayroong abereyds na 5-6 na myembro). Sa kasong araling ito, kinwenta nang buo ang makukuhang halaga mula sa inaning palay.

KABUUHANG KITA: 70 sako ng palay x P15/kl = **P52,500**

NETONG KITA: 70 sako ng palay x P15/kl = P52,500

KUNG ARAWAN	KUNG PAKYAWAN
<i>Ibabawas ang P50,830 – P50,980 gastos sa produksyon</i> = P1670 - 1520	<i>Ibabawas ang P48,210 gastos sa produksyon</i> = P4,290
<i>Ibabawas ang P167-P152 bahagi ng PML (10% ng kita, ang gastos ay sagot na ng tenante)</i>	<i>Ibabawas ang P429 bahagi ng PML (10% ng kita, ang gastos ay sagot na ng tenante)</i>
= P1,503 - P1368	= P3861

Magkano ang kinikita ni Tano ngayon?

KABUUHANG KITA: 70 sako ng palay x P8.5/kl = **P29,750**

NETONG KITA: 70 sako ng palay x P8.5/kl = **P29,750**

KUNG ARAWAN	KUNG PAKYAWAN
<i>Ibabawas ang P51,370 – P52,520 gastos sa produksyon</i> = WALA NANG NATIRA	<i>Ibabawas ang P48,210 gastos sa produksyon</i>
<i>Ibabawas ang bahagi ng PML (10% ng kita, ang gastos ay sagot na ng tenante)</i>	<i>Ibabawas ang bahagi ng PML (10% ng kita, ang gastos ay sagot na ng tenante)</i>
= WALA NANG KINITA, MAY UTANG PA SA PML!	= WALA NANG KINITA, MAY UTANG PA SA PML!

Bakit hirap na hirap ang magsasakang makahabol sa dayuhang produksyon ng palay?

Kasi pumapatak ng P13.8-14.5 ang kinakailangan upang makapagprodyus ng palay sa Pilipinas. Sa Byetnam, P7 lang! Sa Thailand, P11 lang! Ibig sabihin, sa puhunang P150, makapagpoprodyus na ang ibang bansa ng 14 hanggang 21 kilong palay samantala makapagpoprodyus pa lamang ang magsasakang Pilipino ng 10 hanggang 11 kilong palay.